वर्तमाने वर्तितव्यम्

कश्चन तरुणः । सः सर्वदा कल्पनालोके विहरति स्म । कदाचित् तेन कश्चन स्वप्नः दृष्टः । स्वप्ने सः राजत्वं प्राप्तवान् आसीत् । प्रातः उत्थाय सः स्वस्य स्वप्नं सर्वान् श्रावितवान् । तथैव महाराजवत् व्यवहारम् आरब्धवान् च ।

यदा पिता किमपि कार्यम् आदिशत् तदा सः अवदत् - ''अहं महाराजः अस्मि । किं महाराजः स्वयं कार्यं कुर्यात् ? न खलु ?'' इति । पिता मौनम् आश्रितवान् ।

मात्रा यदा कार्यम् उक्तं तदा अपि तेन तदेव वचनम् उक्तम् । माता तं शान्तस्वरेण बोधितवती । तस्य पत्नी अनुनयेन बोधितवती । तथापि तस्य एकम् एव वचनम् - ''अहं महाराजः अस्मि । सामान्यः जनः इव राजा कार्यं न करोति'' इति ।

एषः कथं बोधनीयः इति गृहसदस्येषु केनापि न ज्ञातम् । यदा सर्वे चिन्ताक्रान्ताः आसन् तदा तस्य अनुजा अवदत् - ''अहम् एतं समीकरिष्यामि'' इति ।

मध्याह्नसमयः आगतः । अनुजा सर्वान् भोजनाय आहूतवती, ऋते अग्रजात् । सर्वे भोजनम् आरब्धवन्तः । स्वस्य अनाह्वानं दृष्ट्वा नितरां क्रुद्धः सः तरुणः भगिन्याः समीपं गत्वा क्रोधेन अपृच्छत् - ''किमर्थं भोजनार्थम् अहं न आहूतः भवत्या ?'' इति ।

तदा अनुजा शान्ततया अवदत् - ''महाराजस्य भोजनं सामान्यं न भवति खलु ? अन्यच्च, तस्मै भोजनं दातुम् अप्सरसः किन्नर्यः वा आगच्छन्ति । महाराजः षड्रसोपेतं भोजनं कुर्यात्, न तु एतत् नीरसं भोजनम् । सामान्यं भोजनं कृतं चेत् महाराजस्य प्रतिष्ठा अपगता भविष्यति'' इति ।

एतत् श्रुत्वा सः युवकः वस्तुस्थितिम् अवगतवान् । कल्पनालोके विहारात् कीदृशं कष्टं भविष्यति इति जानन् सः स्वस्य कर्तव्यम् अवगतवान् । ■
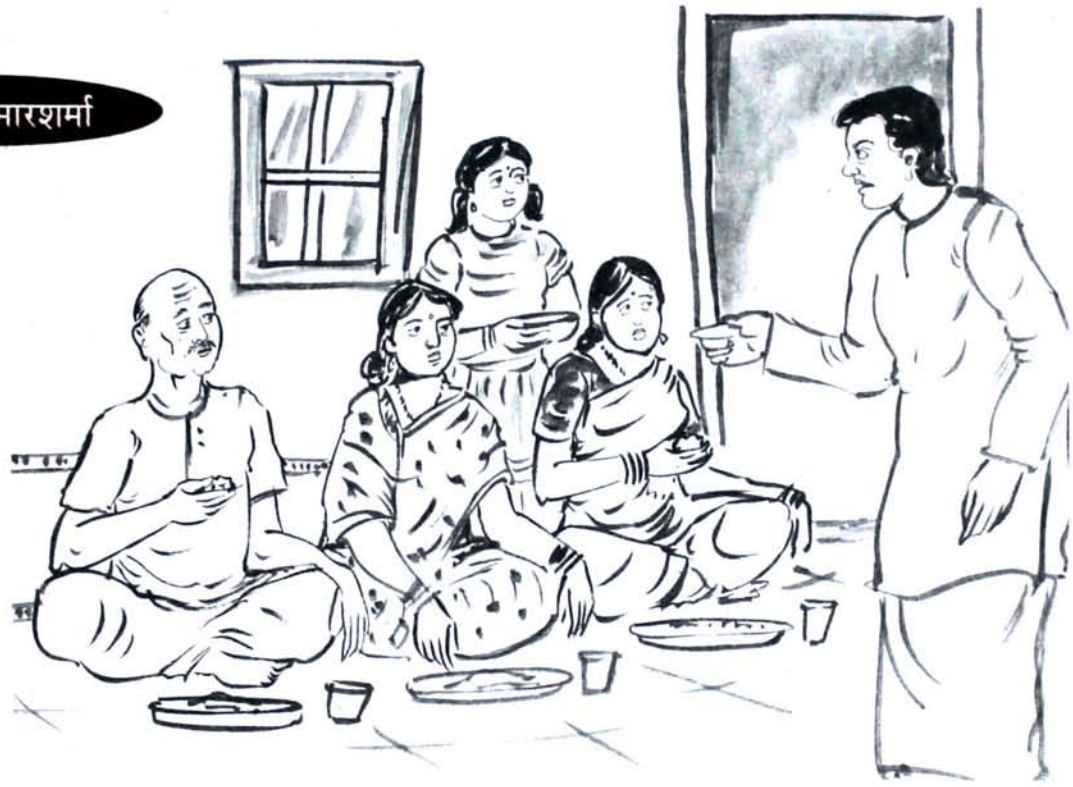
✍ अनिलकुमारशर्मा